

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVETELÉVEL.

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán külföldre:
 egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 — „
 Negyedévre 2 — „
 Egy órára 1 — „
 Egy év száma 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizetési helyben:
 Telegr. K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz. alatt.)

Hirdetési díj:
 Négy hasábolj postán 5 kr. Nagyobb terjedelmű a fővárosi hirdetések alkalmán szerinti jutányos áron vesztnek fel. Helyi díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újsónapló ára 50 kr.

Ányilattér közlemények minden postán 30 krajczár.

Hirdetések felvételnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz. alatt.)

Kéziratok nem adóznak vissza.

Tisza-szabályozás.

I.

A »Debreczen« márczius 8-iki számában fenti cím alatt közölt cikk végso-
 rai, mintegy felhívták az Alsó-Szabolcsi
 Társulatnál folyamatban lévő műszaki
 ártérfejlesztési ügynek a nyilvánosság
 előtti megvitatására.

Az érdekltség lehető megnyugta-
 tása a társulat intézőinek is feladata lé-
 vén, — a felhívás elől kitérni nem szán-
 dékocozom s a cikkben teljesen tárgyla-
 gosan s higgadtan előadott aggodalmak
 és ennek folytán tett javaslatra a nyil-
 vánosság előtt reflektálni kötelességem-
 nek tartom s kérem a tek szerkesztősé-
 get, hogy ennek becses lapjában az »audi-
 ator et altera pars« elvénél fogva hely-
 et adni sziveskedjék.

Az ügy mélyreható nagyfotosságá-
 nál fogva egy rövid történeti visszapi-
 lantáson kell kezdenem, ez azt hiszem,
 az árterfejlesztés megvilágítását nagy mér-
 tékben elő fogja segíteni.

Halhatatlan emlékü gróf Széchenyi
 István az 1830-iki nagy árvíz pusztítá-
 sai után, mozzalmat indított meg a Ti-
 sza-szabályozás keresztülvitele érdekében.
 Az akkori kormányhatóság ezen mozzalmat
 helyeselve, a szabályozási munká-
 kára vonatkozó tervek készítése s a
 Tisza árjai által előtött ártér kipuha-
 toltása végett mérnököket, az ugynevez-
 zelt nádori mérnököket küldte ki.

Ezen mérnökök a helyszínen való-
 színűleg bementások alapján kijelölték s
 megállapították az 1830-as árvíz hatá-
 rait, sőt azt tőrkepekre felrakták s köz-
 ségenként hozzávetőleg az ártér
 mennyiségét is kiszámították. Megjegyzem,
 hogy az ártér határszélt és ártér terület
 teljes pontosossággal nem
 adhatták, mert azon időben az egyes
 határok szabatosan felmérve nem voltak.

Ezen munka szolgált alapul az 1850-es
 években fogantatott s jelenleg is jog-
 érvényben lévő ártérfejlesztésnek.

Tehát az én nézetem szerint is —
 ezen munkálat alapja teljesen helyes, az
 igazság és méltányosságnak megfelelő
 lett volna, de kivételben — az adatok
 pontatlansága miatt, amit, sajnos — na-
 gyon sokszorosan igazolhatunk — ezen
 helyes alaptól nagy eltérések történtek.

Ugyanis a társulat megengedte a
 tárgyalásoknál, hogy egy a határvonal,
 mint különösen az ezek közt fekvő ter-
 reletek, úgysem teljes precizitással meg-
 állapított mennyisége az érdekelt felek
 által kifogásolhatassék, aminek követke-
 zése lett, hogy az érdekltség a szó
 legszorosabb értelmében alkuvást kezdett
 nemcsak az osztályozás, hanem az ártéri
 terület mennyiségére nézve is s ezen al-
 kuvások rendszerint egyezségekké lettek
 befejezve s talán kivétel nélkül az alku-
 dozást folytató érdekelt előnyére, — a
 mennyiben a társulat a határok felméré-
 sére sem idővel, sem pénzzel nem ren-
 delkezvén, — inkább elfogadta az érde-
 keltek ajánlatát, sem mint a határok tü-
 zetes felmérésébe bocsájtkozott volna.

Bárki meggyőződhetik tehát a ná-
 dori térképek s a jelenben már teljesen
 pontos kataszteri térképek összevetéséből,
 hogy:

1. a jelenben érvényes ősi ártér-
 let jóval kevesebb mint amennyi az 1830-as
 víz által tényleg elborítva volt, sőt ke-
 vesebb a nádori térképeken kitüntetett
 területnél is, miután e térképeken sok
 mélyen fekvő terület az ártérből kiha-
 gyatott;

2. hogy ezen egyezményes ártért a
 kat. térképekre falrakni teljesen lehetet-

len és képtelen munka, éppen annak
 egyezményes jellegénél fogva;

3. hogy a nádori mérnökök által
 megállapított ősi ártér mennyiségének —
 a műszaki ártérfejlesztés által megállapí-
 tott s most tárgyalás alá vett ártér
 mennyiségétől különböző, nagyrésztben
 az akkori nem kellőleg pontos ártérha-
 társzél megállapítás felmérési adatokban
 leli indokát;

4. így, hogy a vita tárgyát képező
 ártérfejlesztési munka, az ősi ártér meg-
 állapítására vonatkozó részében legalább,
 a valóságos vízborításnak is megfelel.

Mindezekből következik, hogy idősb
 Csohány Ferencz ur indítvány, az egyez-
 ményes ártérnek jövőbeni érvényben ha-
 gyására nézve, — eltekintve attól, hogy
 az 1884. évi XIV. t.-cikkkel ellentétben
 áll, — az igazság és méltányosságnak
 sem felel meg, mert ezáltal ismét nagyon
 sok igazi ártér, a fizetési kötelezettség-
 től kihagyatnék s mert a legjobb akara-
 tással sem keresztülvihető, amennyiben
 az érdekltség nem kötelezhető parcellá-
 lainak ártér gyanánt leendő újra beval-
 lására; s csak ott lenne a társulat az
 indítvány elfogadása esetén, hogy min-
 den egyes parcella tulajdonosával újból
 kellene alkudozásokat kezdeni s egyez-
 ségeket kölni, a mi által pedig még sok-
 kal jobban magára zudítaná az érdekl-
 tés neheztelését, azon az emberi termé-
 szetből eredő indokból, hogy soha egyik
 fél sem lenne meggyőződve, hogy jogta-
 lan előny vagy hátrányban nem része-
 sítettett, míg egy műszaki munkánál en-
 nek még a lehetősége, sőt a fellevése is
 ki van zárva, annyival is inkább, mert
 ezen munka nagyon szabatos felülvizs-
 gálatokkal ellenőriztetett.

A beadott reklamációkban külfö-
 ben semmi nyoma annak, hogy a mű-
 szaki lejtérés alapossága iránt a köz-
 hit megrendült volna, s a reklámoló ér-
 dekltség nem a lejtérési munka hely-
 lyességét, vagy az ártér határszélek hely-
 tetlen megállapítását panaszolja, hanem
 nehezteli általánosan azt, hogy a vízszin-
 emelés által oly területek lettek bevon-
 va, melyek, nézete szerint, a jelenleg fi-
 zető ártérhez nem tartoznak, s ezen
 újabb területek bevonását jogosnak s
 méltányosnak el nem ismerik.

Erre vonatkozó okoskodását cikk-
 író urnak általánosságban s theorice le-
 het méltányolni, de a törvény határo-
 zománya ellen felhozott theoretikus ér-
 vélet a törvény alapján készített munká-
 lat ellen érvül elfogadni nem lehet.

A társulat csak alkalmazhatja a tör-
 vényt s így az ártér megállapításánál
 ennek világos rendelkezéseitől, eltérést
 semmi körülmények közt meg nem en-
 gedhet annyival kevésbé, mert a mű-
 szaki ártérfejlesztés látszólagos egyen-
 lenségei és méltánytalanságai az ártéri
 osztályozás alkalmával egyenlíthetők ki.

Dienes Barna,

az alsó-szabolcsi-tiszai ármenté-
 sítő társulat igazgatója.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése márcz. 16-án.

Tegnap volt a vita huszonkettedik napja.
 Huszonegy nap óta közel 80 szónok beszélt
 az egyházi politikai kérdésekről. Nem esoda,
 igazán hogy a tanácssterem és a karzatok
 annyira tántogtak az ürességtől.

Mezei Mór, a Lipótváros képviselője,
 személyes kérdésben kért szót s ugy maga,
 mint a zsidóság nevében tiltakozott Serban
 Miklós ama állítása ellen, mintha a zsidók
 esküje a bíróságok és más hatóságok előtt
 zsidó közfelfogás szerint nem volna kötelező.

Herma n Ottó pedig éles szavakban
 kélt ki a Pesti Napló ellen, a melynek ki-
 adóhivatala Kossuth válságos egészségi álla-

potát közönséges üzleti reklámokra használta
 fel. A hazasági jogi vitát Hévíz y János nyi-
 totta meg. Dogmatikai aggyait ezáltal nem
 hangsúlyozta, föntartotta azt a részletes vitára.
 A kormánynak ő nem hajlandó politikai
 szolgálatot tenni s azért a javaslatot nem is
 szavazza meg.

Utána Sz e n t i v á n y i Kálmán beszélt.
 Nem adott reverzálist, de azért nem fogadja
 el a törvényjavaslatot. Helyesli a polgári há-
 zasság eszméjét, de annak kötelező formáját
 perhorreszkálja s nem tartja összeférőnek
 az ő szabadelvűségével. Ellenben föltétlen hi-
 ve szükségbeli polgári házasságnak, a mint azt
 Apponyi Albert gróf kontemplálja.

Herma n Ottó a Ház általános figye-
 mellet hosszabb beszédet mondott a ja-
 vaslat mellett. Beszédjének javarésze polemia
 volt Apponyival, Ugronnal és Szapáryval. Föl-
 vetette ezután egy nemzeti egyház eszméjét s
 részletesebben foglalkozott a kath. autonomia
 kérdésével. Azt vitatta a többi közt, hogy a
 kath. autonomia már a kath. egyház hierar-
 chikus szervezeténél fogva sem lehet olyan
 tökéletes, mint a protestáns autonomia. Bizik
 a miniszterben, a ki megígérte hogy megcsi-
 nálja az autonómiát.

Nagy zajt és nyugtalanságot okozott az a
 kijelentése a szónoknak hogy az 1848. XX.
 t.-cikk végrehajtását s illetőleg az egyházi
 vagyon elkobzását az állam érdekében föltét-
 lenül szükségesnek tartja. A balközép hevesen
 tiltakozott, a jobboldal és az Eötvös-párt ellen-
 ben tüntetőleg tapsolt s éljenezte a szónokot.

Az ülés végén Á b r a n y i Kornél sze-
 mélyes kérdésben kért szót s a maga igazolá-
 sául kijelentette hogy neki semmi tudomása
 sem volt arról a reklám-hajhászarsól, melyet
 Kossuth betegsége alkalmával a Pesti Napló
 kiadóhivatala magának megengedett. Egyszer-
 s mind a leghatározottabban rosszalta ezt az el-
 járást. Herma n Ottó válasza után az in-
 zidens véget ért.

Az ülés egy gyászir bejelentésével vég-
 zött. Elnök bemutatott egy távirati jelentést,
 hogy Szilágyi István, Máramaros-megye ökö-
 rmezői kerületének képviselője meghalt.

Márczius 15.

Lapunk csütörtöki, márcz. 15-iki száma-
 ban, beszámoltunk azon ünnepélyekről, melyek
 Debreczenben a delutáni órákig lefolytak. Az
 ünnepések azonban még akkor nem értek vé-
 get, hanem folytatást nyertek az esti és éji
 órákban is s hírlapiról kötelességünk, hogy bár
 röviden, de ezekről is megemlékezzünk.

A színházban a »Szigetvári vértanúk«-at,
 Jókainak gyönyörű költői nyelvezettel írt drá-
 máját adták. A színház csak felig telt meg,
 mert a közönség megoszott a különféle este-
 lyeken és összejöveteleken. A kik azonban az
 előadást jelen voltak, lelkes hangulatban föl-
 töttek a színházi estét s lelkesedéssel vegyes
 fájdalommal látták a szigetvári vértanúk ha-
 lálát, kiknek példája később is annyi hű ma-
 gyart lelkesített a mártírságra!

Zrínyi Miklós szerepét Csiki László
 játszotta, nemes fellegással s hű alakítással.
 Arda y Ida (Anna) most is ragyogtatta fé-
 nyes tehetségét s »Anna keserve«-t, a darab
 gyöngyét, mely érzellemmel szavaltta el. Ta-
 p o l c z a i (Juránics), Cs e r n i Berta (Mária),
 P ü s p ö k i (Csáky Bertalan), S á n d o r
 Emil (Szulejman szultán), P é c h y Kálmán
 (Szelm) stb. játszottak a főbb szerepeket s az
 előadás folyamán gyakran fölviharzott a taps
 különösen Csiki László és Arda i Idát hívták
 gyakran a lámpák elé.

Felvonás-közökben a főiskolai ifjúság,
 mely az álló-helyet teljesen megtöltötte, Kos-
 suth Lajost éljenezte.

A kereskedő ifjak önképző egylete este 8
 órakor tartotta ünnepélyét, nagy számu, diszes
 közönség jelenlétében. K i m o Aurel és R i g ó
 Alfonz hazafias költeményeket szavaltak, K o v-
 a c s József pedig alkalmi felolvasást tar-
 tott, közben a ker. ifjak dalköre adott elő
 hazafias dalokat.

A debreczeni 1848—49-iki honvéd-egylet
 táncvigalma, mely a »Korona«-ban tartatott,
 igen szépen sikerült. Nema képletek, szavala-
 tok, az iperos ifjak dalköre által szabatosan
 előadott dalok emelték az ünnepi hangulatot s
 a közönség — a leglelkesebb hangulat mellett
 — a hajnali órákig maradt együtt.

Az asztal-társaságok köreiben csengett a
 pohár s a legtöbb felköszöntő a nagy szám-

üzöttnek szólott, kinek drága eleteért annyi
 hő fohász száll az egkek felé!...

A főiskolai tornateremben az esti órákban
 disztornázást tartottak, s az ügyesebb torna-
 szok között elismerő okleveleket osztottak ki.

A kereskedelmi akadémia internátusának
 önképző köre d. u. 2 órakor tartott ünnepélyt,
 a következő műsorral:

Elnöki megnyitó beszéd, Harsányi Sándor-
 tól.

»Nemzeti dal«, szavaltta Bartos Janos.

»A madár fiaihoz«, szavaltta D-sófi József.

»Pusztai találkozás«, szavaltta Horovicz
 László.

»Egy gondolat bánt engemet«, szavaltta
 Zsarkó A.

Monológ, előadta Schwarcz J.

Elnöki zárszó.

Az iskolákban tartott ünnepélyekről több
 helyről is kaptunk tudósításokat, de lehetetlen
 mindazokat közölnünk s a beérkezett tudó-
 sításokból örömmel látjuk, hogy márcz. 15-ike
 Debreczenben valóban nemzeti ünnepnap volt,
 melyet a legszelebb körökben ünnepeltek meg!

A vidék is szépen ünnepelt. H-B ö-
 sz ö r m e y b ö l írják nekünk:

Márczius 15. H-Böszörményben.

Városunk hazafias érzelmi közönsége
 ugy ez évben, mint eddig és mindig, lelke-
 sedéssel ünnepelte meg az örökemlékü 1848.
 márczius 15-ik napjának emléknapját.

Régel 8 órakor pártkülönbség nélkül
 sereglett össze városunk lakossága a ref.
 templomban, hol Bakóczy Janos ref. lelkész
 tartott fehélt szellemű imát; könnyekig meg-
 indított mindenkit remek imádsága, amelyet
 a kórágán győtrődő hontalan magyarért:
 Kossuth Lajosért rebezett az egyenlőség, sza-
 badság és testvériség Istenéhez!

Isteni tisztelet után a Kossuth-téren
 folyt le az ünnepély többi része. Először
 S z i n a y Gyula országgyűlési képviselő
 lépet a tribünre, hogy megnyissa a nagyszerű
 ünnepélyt. Röviden, tárgyilagosan ismertette
 ama három szónak (szabadság, egyenlőség,
 testvériség) jelentőségét, melyeket az 1848-ban
 felbuzdult hazaszeretet zászlóira írott!

Öt követte Szolnok: Gerzson ref. s.
 lelkész, aki történelmi alapon, nagyszabasu
 emlékbeszédben méltatta e nagy nap jelentő-
 ségét; beszédét a jelen voltak többször lelkes
 éljenzéssel szakították félbe. Azután Dobó
 Sándor ref. tanító szavalt el egy alkalmi
 költeményt, mely után a városi dalárda, —
 mely legelőbb a Hymnuszt énekelte nagyha-
 tassal, — a Szózatot adta elő azzal a pre-
 zisítással, minék fő érdeme Beke Antal kar-
 nagyot illelt.

Délben Ránky Béla ur adott képvise-
 lőnk tiszteletére ebédet, hol őt, ebéd után a
 tanítói kar küldöttsége kereste föl, s tolmá-
 csolta a kar köszönetét azért a munkásságért,
 mit a tanítók fizetésének rendezéséről szóló
 törvény tárgyalása alkalmával a tanítói testü-
 let érdekében kifejtett.

Delután 3 órakor a ref. gymnasium disz-
 termében a tanári kar rendezett a gymnasi-
 umi ifjúsággal szép kis emlékünneplést, hol
 az igazgató Kosza Sándor tartott emelkedett
 szellemű lelkesítő beszédet, az ifjúsági ekek-
 kar pedig, Beke Antal karnagy vezetése alatt,
 hazafias dalokat énekelte. Ez ünnepélyen or-
 szágos képviselőikkel együtt a városnak ugy
 szólván egész intelligenciája részt vett.

A napot a függetlenségi és 48-as párt-
 kör helyiségében rendezett, nagyszabasu tarsas
 vacsora rekesztette be.

D e r e c k é r ő l pedig a következő
 értesítést vettük:

Lélekemelő, gyönyörű szép volt a
 márczius 15-iki ünnepély Derecskén, melynek
 fenyét nagyban emelte a város szeretet tisz-
 telt képviselőjének: Illyés Balint urnak meg-
 jelenése, kinek fogadtatása igen impozáns
 volt.

Delután 2 órakor lovas bandériummal
 élén vonult ki a kocsi hosszu sora a ká-
 polnás dombhoz, hol Szabó Imre s. lelkész
 fogadta a nagy napra való hivatkozással —
 lelkes üdvözölő beszéddel, mely után a képvise-
 lő ur édes hangjai találtak utat az őt
 mindig szívesen fogadó derecskei s időköz-
 ben jövő tépei polgárok szívéhez.

A bevonulót s képviselőjüket ezernyi
 derecskei polgár várta a nagyvárósháza terén,
 örömrivalgással üdvözölve. 4 órakor jelent meg

Dr. Rotschneck V.
 37

JÓZSEF
 székelyi
 székelyi
 székelyi

JÓZSEF.
 székelyi
 székelyi
 székelyi

díszmagyarban a képviselő ur, nebezen jutva az emelvényhez az üdvözlők sorai között.

Szava, melylyel a március 15-iki eszmék diadaláról beszélt, gyújtott, lelkesített, több helyen hosszas eljenzéssel kísérték beszédét; majd áttért a polgári házasság kérdésére s érintve a most folyó küzdelmeket, nagy hatással beszélt a javaslat mellett. Ekkor érte el a tétő-pontját a szünni nem akaró testzés nyilatkozat, eljenzés zúgó vihára.

A képviselő ur beszéde végeztével vette kezdetét az ünnepély. Mar e beszéd felhangolva a közönséget, lángra gyújtva annak szívét, könnyű volt megtartani, sőt fokozni azt a lelkesedést az ünnepély folyamán.

Trakk Geza ügyvéd ur csinos, szellemes beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt, mely után Szabó Imre s. lelkész magas eszmékben gazdag emlék beszéde hangzott el, melyet a szakadó záporban is kitarással hallgattak a lelkes közönség; erre következett Gottfried Albert takarékpénztári könyvelő »Március 15-én — Indály Gyulától — című szavalata, melyet átérve, hangosan szavalt el. Végül a dalárdára zengte el zenekísérettel a »Rákóczi induló«-t.

Szünni nem akaró »eljen« és zene mellett járt ezután be a közönség zászlók alatt a város főbb utcáit s itt csak az volt a feltűnő, hogy a máskor nem nagyon éber csendőrség feltűnően szuronnyal kísérte a tömeget — reméljük, gondoljuk: nem felsőbb parancsból.

Estve a »Szarká«-hoz címzett jó hírű vendéglőben volt bankett, melyen 200 polgár vett részt, hova küldöttség hívta meg a szeretett képviselőt, barátja Bíró Antal lelkész ur vendégszerető házából.

Itt a jó vacsora mellett, a jó bor és vig zene hangjainál egymást érték a szellemes toaszok. Illyés Bálint képviselőnk az öreg »Kossuth« apánkért; az ünnepélyen szereplő egyénekért; a város polgárságáért; Uray Gyula tanító szeretett képviselőnkért, Szabó Imre s. lelkész a március 15-iki eszmék diadaláért, — a hazaszeretet tüzetől áthatott lakosságáért, — a közbeszéd tárgyát képező s a főbírtokosok által elszennyezett fogadott vicznalis vasut jó jövőjéért; Dr. Lehoczky István a honfoglalást megörökítő Munkácsy Mihályért emeltek poharat.

Zákány Lajos függetlenségi párt elnöke pedig a »Klapka emléke« való adakozásra hívta fel az ünnepöl polgárságot s csak hamarosan 25 forint gyűlt egybe erre a célra.

Ugy az ünnepély, mint az estve lefolyása szép és felemelő volt s mindenikre sokáig fognak visszaemlékezni Derecske város polgárai.

Értesüléseink szerint Debreczen nagy magyar vidékén: Szoboszlón, Nánáson, Hadházon, a nádudvari kerület községeiben, a

A „DEBRECZEN“ TARCZAJA.

Fidelio.

A hajnal partadt.
A folyó partján egy ember és egy kutya haladtak egymás mellett.

A férfiú végzett jogász, a kutya pedig agar volt, neve: Fidelio.
Mindketten nyomoruságban tengették életüket.

Az agar éhes volt, a jogász teljesen jólakott az étellel.

A jó Isten, midőn a világot megteremtette, bizonyára nem gondolt a jogászokra.

A szerencsétlen ember ekkor megragadta az ártatlan Fideliót.

Oh! hisz se adót nem tudott érte fizetni, se élelmet nem birt neki adni.

— A szegény állatot nem nézhetem többé, mind szenved az éhségtől! mondá, miközben könyvet törölt szét szemében, aztán követ kötött Fidelio nyakára és a folyóba hajította.

A hullámok összecsaptak és az agar elmerült.

Szomoruan tért haza a jogász.

II.

Izgalmas álomátásai voltak az éjjel, míg végre reggel felébredt.

De mily nehezen birt felkelni.

Még a nap is oly dőcögve haladt égi szekerén.

— Mily unalmas lesz ma megint az egész nap! kiáltá nagyot nyújtözva. Mily lassan hajta Phaeton naplovait és oh fátum! még borraivalót se adhatok, hogy gyorsabban haladhasson.

Ezzel kétségbeesett pillantást vetett az üres szobára.

Küldös becsü értéke volt egy még ki nem fizetett jegynek valamely nyári mulatságra, de a melyet ötven krajczáron alul megváltani nem lehetett.

Majd visszaillesztést tett a mulba. Innen onnan tíz éve, hogy ő-jogonczkodott az egyetemen, a mult évben is csak ugy csuszott át a szigorlaton, nagyon csekély szótöbbséggel, mivel már a tanárok is röstelték, hogy

Kunságon, Biharban, Szabolcsban, Szatmármegyében s mindentűt, a hol magyar szivek dobognak: a legnagyobb lelkesedéssel ünnepezték meg március 15-ikét, melynek nemzeti ünnep-jellege soha nem domborodott még ki annyira, mint az idén.
Istók jele!

Március 15-ike H. Hadházon.

H-Hadház közönsége ez évben sokkal impozansabban ünnepelte meg a nemzeti ujjászületés nagy napját, márcz. 15-ét, mint az eddigi éveken.

A közelmúltban alakult polgári daleyleté és annak lelkes vezetői az érdem, hogy a márcz. szent eszmék községünkben diadalra jutottak, az ő érdemük, hogy igazi nemzeti ünnepet és pedig igaz nemzeti örömmünnepet ültettünk.

Már a kora reggeli órákban megdördültek s egész nap szólalt a városháza udvarán a régi, kisebb fajta várágyhoz hasonló mozsarak s régi időtől fogva először lengett ma a városbázan a nemzeti színű zászló, jelölül annak, hogy ma nemzeti ünnepeünk lesz.

Azonban az épen a mai napra eső országos vásár miatt a tulajdonkepeni ünnepély csak d. u. 4 órákor kezdődhetett és kezdődött a következő program szerint:

1. Talpra magyar! előadja a daleylet.
2. Alkalmi beszéd, Simon Károly urtól.
3. Tavasz elmúlt, előadja a daleylet.
4. Alkalmi szavalat, Diószegi Mihály debreczeni esküdt felügyelő urtól.
5. Hymusz, enekli a daleylet.
6. Ünneplés körmenet.

Szivez szólottak a daleylet dalai, szivez szólott s nagy hatást keltett a Simon Károly tanító s daley. elnök tartalmas és szép alkalmi beszéde, de legmegkapóbb volt a Diószegi Mihály ur szavalása.

A mint ugyanis Diószegi ur harsány hangon elkiáltá a »Talpra magyar!«, a városháza udvarán megszólaltak az ágyuk, s az így — ágyu dörgések közt — tartott tüzes szónoklatával oly lelkesedést keltett a különben is fogékony hajdu szivekben, hogyha ma, a 48-ikihoz hasonló időt eltűnk volna, nem maradt volna itt itthon még »egy-két nyomorult« sem.

A közvacsorán mintegy 180—200 egyén vett részt személy-válogatás nélkül, teljes egyetértésben, egyenlő örömmel az arczokon, s egyenlő lelkesedéssel a szivekben, mely lelkesedést egyfelől a daleylet szép dalai, másfelől az egymást érő szónoklatok, toaszok, a legmagasabbakra emeltek.

Természetesen minden szónoklat és toasz a 48-as eszmék és Kossuth Lajos eltévesztel végződött.

Felköszöntőket mondtak: S i m o n Károly a 48-as eszmékért, Kossuth Lajosért, a 48-as honvédekért és Diószegi Mihály urért, D i ó s z e g i Mihály a lelkes hajdu néperet és a szabad eszmékért, S z a b ó Zsigmond a dal-

ily régi Absentius tapossa az épület ódon padlóját.

Két héttel ezelőtt egy kis örökséget kapott, de a mely alig tötötte meg a száz forintot. Mi ez egy nagyreményű végzett jogásznak? Mikor a pénzt megkapta, felakarta osztani hitelezői közt. Meg is kezdte az algebrai műveletet a következőképpen:

— Szappanos néni, a hü mosónő 15 frt, a szabó 30 frt, a szter 12 frt, a szoborasszonyoknak három havai lakbér ára 36 frt, lezik zsidó a jöleik uzsorás 40 frt... de hisz nem marad nekem semmi? 93 frt, a zsidó 40, összesen 133 frt... no, hogy én ráfizessek, ezt nem tesszük, nem kap senki semmit!

Ugy lón, a mint mondá. A száz frtot elmulatta és két hét alatt hirmondó se maradt belőle.

Most ugy állt, hogy nem tudta, mittevő legyen.

Oh a szegény Fidelio, az most ott alussza örök álmát a folyó mélyén, de hát ő az oka, miért nem lehet agarat is becsapni a zálogházba? De elég! kiáltott fel elszántan.

Mintán nincs semmim, absolute semmim, az életem tehát semmi, és ennek a semminek mielőbb véget kell hogy vessek!

E szavakkal irásztalához ugrott, kinyitotta fiókját és abból egy rozsdás pisztolyt kapott elő. Halálos aggodalom szállta meg, midőn a ravasz megérinté ujjával, végre homlokához szorította a hideg csövet.

— Tanner 60 napig birt koplalni, én 24 óránál tovább nem birom. Szegény fejem mennyi bajt okoztal te nekem, mely hallgatag voltál néha, s most máris sajnállak!

Ezzel elakarta sütni a pisztolyt. Ekkor a bezárt ajtó mögött halk zajt hallott.

Hirtelen elrejté a pisztolyt és kinyitotta az ajtó.
Fidelio állt előtte, — szájában hatalmas véreshurkát tartott, mintegy kínálva gazdájának.

Még meleg volt. Bizonyosan most tötötte a hentes, honnan a kutya elemelte.

Elfogyasztották mindketten és uj életet merítették maguknak belőle.

A hü Fidelio ismét visszatért.

egyletért és Kossuthért, S i n a y János a daleyletért és annak vezetőiért. Az egyszerű polgár emberek sem maradtak el a toasztozók sorából, az ő szivökből is kitört a lelkesedés hangja. Igy Bodnár Sandor és Karap Miklós hazánk nagy fiait, Kossuthért, Veres István a daleyletért és a köztűnk levő szép egyetértésért emeltek poharat.

Március 15-ike H. Nánáson.

A magyar szabadság nyíló tavasznapját, március 15-ikét igen impozánsan ünnepelte meg H. Nánás hazafias közönsége is. Az ünnepélyt a dalárda s a függetlenségi olvasóköri tevézsége együttesen vezették. Delután 4 órákor a tázas fiiskola udvarán megjelentek a még életben levő 48-as öreg honvédek zászlójuk alatt; majd a függetlenségi és iparos olvasóköri tagjai; az előbbieket zászlóval és zene-szóval vonultak az ünnepély színhelyére. Az egész téres hely megtelt a számrá nevezve mintegy 2000-re menő közönség tagjaival.

A dalárda elzengvén a Hymuszt: Kiss Illés ref. tanító elszavaltá a »Március 15-én (Ábrányitól) című költeményt nagy hatással, mit ismét a dalárda »Szentelt hantok« című dala követett. Ezután Maruzsák Dániel gym. tanár tartott hosszú lelkes beszédet, ismertetvén az 1848-iki márciusi eseményeket, valamint az ezeket megelőzött, s előidézett okokat. Beszédét többször megakasztotta a közönség lelkes eljenzése, különösen akkor, midőn megemlékezvén nagy hazánk fiának a hazára és magyar nemzetre egyaránt aggodalmat hozó súlyos betegségeről, az isteni gondviselést buzgón ker e, hogy azon kimondhatatlan gyásztól, mely minket az ő elvesztése által érte: örizzze meg, s adja vissza a szent öregnek egészségét!

Erre a dalárda lelkesülten zengette el: »Édes apánk Kossuth Lajos« (Szentirmaytól.) című dalt, köztetszés aratván vele.

Végre László Gyula s. lelkész szavaltá »Március 15.« Jánosy Zoltántól, igazi honfiumi tüzzel s kiváló hatással, mire a dalárda elenekelvén a Hymuszt — az ünnepély programja ezzel berekesztetett.

Ezután katonás könnyedséggel az emelvényre szökött az öreg Bátorkeszi Papp Gábor 48-as honvéd őrmester, s az ifjuságot hazaszeretetre, a 48-as eszmék istapolására s az öreg honvédek iránti kegyeleltre intette, buzditotta.

A hullámzó néptömeg ezután csatlakozván az Udvarhelyi József 48-as köri alelnök vezetésé alatt megindult köri tagokhoz, zene-szó és Kossuth Lajos azt izente kedvelt nemzeti dal mellett egész estéig a város utcáin körmenetet tartott.

Este a függetlenségi kör tagjai a vendéglőben, az iparos kör tagjai saját köri helyiségekben bankettre gyűltek össze.

Az uri fiatalág pedig ugyanezen napon a városháza dísztermében fényes és jól sikerült táncvigalmat tartott.

III.

Még aznap kísértél a haláltól megmengett jogász a városligetbe hü Fideliojával.

Itt a czirkusz tulajdonossal találkozott, ki meglátva a csinos kutyát, igen meztetszett neki.

— Nem adná el a kutyát? kérdé a jogászt.

— Nincs az a vagyoni, mit érte adnának! viszonzá, de ha ön idomítaná a kutyát, bizonyos összegért átengedem.

A czirkusztulajdonos beleegyezett s ígérte, hogy egy hónap lefolyása alatt csudákat mívelhet Fidelioval.

A jogász szomoruan vett bucsút hü kutyájától s bezsebelte az előlegesen átadott ropogós ötvenest.

De csak egy napig nékülözte a hü állatot, mert másnap reggel Fidelio ágya mellett állt, farkesóvalva. Hiába vitte el ujból a czirkusztulajdonos, a hü Fidelio ismét visszatért.

IV.

A jogász szerelmes, de szerelme reménytelen, mert igen gazdag leányt imád: Kenőcsffy Tóbiás dugszadag kulimás gyáros egyetlen leányát, Paulinát.

A leány és atyja az erszébattéri kioszkban ülnek. Közéjükben egy három kros Buchvald féle széken a jogász helyezkedett el. A fiatalok süri, epedő szempillantást váltanak egymással.

Ezt a váltást azonban az apa aligha fogadná el készpénz gyanánt.

A gyáros ugylatszik, valamit észrevett, mert gyorsan távozik leányával, kinek hájos arcát gyöngöd pir borija és keble hevesen hullámozik.

Néhány pillanat múlva kikelt arckifejezéssel és halotthalványan jön vissza Kenőcsffy.

— A pénztárcám! Hová lett a pénztárcám?! kiáltá ijedten — a jogászhoz fordulva.

Hősünk fejét csóválta, de mindazonáltal felajánlta szolgálatát, hogy együtt keressék. Hiába! A pénztárcza, melyben a ropogós bankok kivül néhány, kompromittáló szerelmes levél is volt, — eltűnt.

A jogász ekkor Fideliohoz fordult, mely a gyarost feltűnően körül szaglálta.

— Fidelio! keress! mondá neki, s az

Budapesten a Petöfi szobornál i f j. Komlóssy Arthur joghallgató, Komlóssy Arthur Debreczeni ügyvéd nagy reményekre jogosító fia, tartott emelkedett szellemű beszédet, melyet azonban tárgyhalmazz miatt ma nem közölhetünk. De ha hétfőn helyet tudunk neki szorítani: örömezt közöljük. Különbén a vidékről érkezett tudósításokat is meg kellett rövidítenünk, a távolabb vidékeket egyszerűen mellőznünk kellett, sőt a tárgyhalmaz arra is rákényszerített bennünket, hogy a mai vezércikket két felé osszuk.

Kossuth honossága.

A képviselőház kérvényi bizottsága tárgyalás alá vette azt a kérvényt, melyet Lichner Mór és társai kötelki lakosok nyújtottak be a képviselőházhöz Kossuth visszahonosításá ügyében. A 15-ik sorjegyzebe beosztott kérvény a következőket tartalmazza:

Mélyen tisztelt képviselőház! Miután az 1879. L. t. czikk 31. §-a értelmében azon magyar honpolgár, ki hazájától 10 évig távol van, elvesztette honpolgári jogát, e törvény által, mely 1890. évi január 10-én lépett életbe, hazánkban örökké fennmaradó nagy érdemeiket szerzett nagy és hü fia, az 1848. törvények egyik bölcs megalkotója s dicső szabadságharczunk legmagasabb alakja s szorongatott, szereltt magyar hazánk volt kormányzója, a bölcsök nesztora, Kossuth Lajos is hontalanítottatott.

A kérvényben ezután fel vannak sorolva a nagy hazafi kiváló érdemei, melyek után így szólnak a kérvényezők:

Nem tudjuk tehát mi elviselni azon gondolatot, hogy azon férfi legyen a világon az egyedüli — mert hisz a legszegényebb, a leggyávabb, a legeggyűbb, a legromlottabbnak is, legyen az tolvaj, vagy gyilkos, mégis van hazája, csak annak nincs, csak Kossuth Lajosnak nincs, kinek nevéhez szereltt magyar hazánk történelmében oly sok szent és magasztos eszme és tett fűződik, ki magát hazánk történelmében hallhatatlanná tette s kinek puszta neve említésénél is már pezsdülés jön az igaz magyar vére.

Miért is, hogy az utokor reánk ne nyomhassa a hátatlanság bélyegét, eszedünk a melyen tisztelt képviselőházhöz, hogy a honossági törvényt módosítás alá venni s Magyarország hü fiát, a hontalan szerető atyát Kossuth Lajost kionosító szakaszt kihagyni, illetve őt visszahonosítani kegyeskedjék.

Ezzel a kérvénnyel szemben, mint már jelezteük, a bizottság előadója, ifj. Szász Károly, azt javasolta, hogy a kérvény téteessék iratárba. Természetes dolog, hogy minden magyar ember vére fellázadt ez ellen a czinkus eljárás ellen és az ellenzéki pártok vezérférfiai személyesen, de saját ujján is értékre adták az illetékes köröknek, hogy mindent elfognak követni az előadói javaslat ellen.

A kormánynak kiválóan érdekében lévén,

okos állat megértette és mint a szél elrohant. — Néhány perc múlva diadalmasan tért vissza, szájában a gyáros pénztárczával, melyet Kenőcsffy egy meg nem nevezhető helyen elvesztett.

A gyáros tulboldogolt.
Nem győzött jogásznunknak eléggé hálálkodni és meghívta őt kutyájával együtt.

Alig telt el egy hét, a jogász a háznak, Fidelio pedig a konyhának legjobb barátja lón.

Két hónap múlva megtartotta eljegyzését Paulinával, — a gyáros egyetlen leányával.

Az após egyetlen leányáért cserébe kapta Fideliót.

A jogász nehez szívvél bár, de odaadta. Az esküvő is megvolt. Másnap, midőn felébredt, ágya előtt állt a hü Fidelio, mintegy gratulált az új párnak, miközben Paulina kezét nyaldosta.

A hü Fidelio ismét visszatért.

V.

A fiatal és boldog házaspár mézesheteit egy külföldi fürdőben töltötte.

Itt egy dugszadag magyar mágnás, ki különösegeiről híres, meglátta Fideliót és minden áron birni óhajtottá.

Mesés összeget adott a kutyáért s a jogász vérző szívvél bár, de elfogadta az ajánlatot. — Egy hó múlva az új pár visszatért Budapestre.

Fideliót kezdték feledni.

Jogásznunkat Kenőcsffy protekciója következtében törvénytörvénybíróvá nevezték ki. A kinevezés napján zörgetnek ajtaján. Kinyitja, hát mi volt az?

A hü Fidelio ismét visszatért.

VI.

Évek multak el.
Fidelio megöregedett. Jogásznunk, azaz a törvénytörvénybíró is érezte az x-ek súlyát.

Egy szép napon meghalt és nagy részvét mellett temették el.

Midőn behatolták a sirt, Fidelio is el-tűnt, hiába keresték. Végre gazdája sirján megtalálták mint hullát, a szegény állat ott adta ki párját.

A példátlan hűség mintaképe volt.
A hü Fidelio nem tért többé vissza.

Mártonfy Imre.

hogy az ugys iz ne tüzelje, már az előadó javaslat viszhonosítási kért adassék ki.

Természetesen a bizottság előadot vezető kisebbség.

Tekintettel az 1879. L. t. cz. nagy hazánkfélant kintettel, a mi nemezik, indítvány.

A kérvény miniszternek, hogy

§-ának oly értelme

lampolgárság a t és hogy azon nejei és utódai, a

lampolgári jogukat birtokába visszalanul törvényjavajához elé.

Budapesten.

Kossuth hála

alakban is az ő Onody Geza ország

lebb határozati tani, mely szerit

hogy Kossuthot

Ezt a számtegnapi ülése alá

elnökkel, a ki mlandó-e vagy sen

Szilágyi igazság

nal és — legboskonferál. Ugy lá

voltak egy vélem

ülés végeztével

gyi miniszterek a egy órán át tan

Hal

Találkozó szegyeület Otthonban

Sétahangvasárnap d. u.

Sínházi elő

Munka-tanul

lai műhelyben, 3 óráig.

Márcz. 18. A D. e. 10 ó.

Márcz. 18. A tanyán. D. u. 3 ó.

Márcz. 18. A város-utczai t

Márcz. 18. A közgyűlése a vá

Márcz. 18. A város-utczai t

Márcz. 19. A házban, a katonai javára.

Márcz. 21. A Margit-fürdőben.

Márcz. 26. A közgyűlése a v

April 1. A közgyűlése a v

April 1. A közgyűlése a v

April 9. E

April 21. A

Uj

Kossuth szobrot a nemze

juk, Aradi Zsigm

tűnően sikerült s muzeumból, hol k

kitéve — a nap

a Petőfi szobornál íj. Komu... r joghallgató, Komlóssy Ar... ügyvéd nagy reményekre... ott emelkedett szellemű beszé... nban tárgyalmas miatt ma... s. De ha hétón helyet tudunk... örömet közöljük. Különb... tudósításokat is meg kellett... távolabb vidékieket egyszerűen... t, sőt a tárgyalmas arra is... ennünket, hogy a mai vezér... osszuk.

Kossuth honossága.

házi kérvényi bizottsága tár... azt a kérvényt, melyet Lich... kötelki lakosok nyújtottak... Kossuth visszahonosításá... k sorjegyekbe beosztott kér... ket tartalmazza:

...telt képviselőházzal! Miután az... k 31. §-a értelmében azon... r, ki hazájától 10 évig távol... honpolgári jogát, e törvény... 0. évi január 10-én lépett... k örökké fennmaradó nagy... ett nagy és hű fia, az 1848... böles megalkotója s dicső... nk legkimagaslóbb alakja s... retett magyar hazánk volt... bölesek nesztora, Kossuth... titatótt.

...ben ezután fel vannak sorolva... való érdemei, melyek után így... nyezők:

...k tehát mi elviselni azon... azon férfi legyen a világon... mert hisz a legszegényebb, a... kegyügyűbb, a legromlottabb... ztolvaj, vagy gyűkos, mégis... k annak nincs, csak Kossuth... kinek nevéhez szerettett mat... ténelmében oly sok szent és... e és tett fűződik, ki magát... nében halhatatlanná tette s... ve említésénél is már pez... szaz magyar vére.

...gy az utókor reánk ne nyom... ság bélyegét, esedeznünk a me... viselőházhöz, hogy a honos... sítalan alá venni s Magyar... hontalan szerett atyát Kos... nosító szakaszt kihagyni, il... nosítani kegyeskedjék.

...venynyel szemben, mint már... ság előadója, íj. Szász Károly... gy a kérvény tetséssék irat... sés dolog, hogy minden magyar... zadt ez ellen a czinkus eljá... llenzékenki pártok vezérferfi... sajto útján is értésére adták... nek, hogy mindent elfognak... bi javaslat ellen.

...nak kiválóan érdekében lévén,

...ette és mint a szél elrohant.

...mulva diadalmasan tért visz... gyáros pénztárczájával, me... gy meg nem nevezhető helyen

...boldog volt.

...t jogásznaknknak eléggé hálal... t őt kutyájával együtt.

...egy hét, a jogász a ház... a konyhának legjobb ba...

...mulva megtartotta eljegy... — a gyáros egyetlen leá...

...nyetlen leányáért cserébe kapta

...héz szívvel bár, de odaadta.

...is megvolt. Másnap, midőn... lótt ált a hű Fidelio, mintegy

...árnak, miközben Paulina ke... ismét visszatért.

...V.

...boldog házaspár mezesheit

...ben töltötte.

...szagdag magyar mágnás, ki... bires, meglátta Fideliót és

...ai óhajította.

...get adott a kutyáért s a jo... el bár, de elfogadta az aján...

...mulva az új pár visszatért

...ztek feledni.

...Kenőcsöfny protekciója kö... enyszéki bíróva neveztek ki... an zörgetnek ajtaján. Kinyitja,

hogy az ügyis igazított kedélyeket még jobban... na tüzelje, már tegnap d. e. azt határozta, hogy... az előadó javaslata oda irányuljon, hogy a... visszahonosítási kérvény sűrűsög elintézés ve... gett adassék ki a belügyminiszternek.

Természetes, hogy ez sem kielégítő és... a bizottság előadói javaslataival szemben akö... vetkező kisebbségi vélemény adatott be:

Tekintettel arra, hogy kérvényezők az... 1879. L. tcz. megváltoztatását Kossuth Lajos... nagy hazánklának visszahonosítására való te... kintettel, a mi nemzeti közóhajt képez, kérel... mezik, indítványozom, hogy:

A kérvény azzal adassék ki a kir. belü... gminiszternek, hogy az 1879. L. tcz. 31 és 32... §-ának oly értelmű módosításáról, hogy az ál... lampolgárság a távollét által el nem vesz —... és hogy azon állampolgárok illetve azok... nejei és utódai, a kik ezen §-ok alapján ál... lampolgári jogukat már elvesztették, ezen jog... birtokába visszahelyeztesenek, haladéktal... lanul törvényjavaslatot terjesszen a képvisel... lőház elé.

Budapestben, 1894. márcz. 16.
Beadja: Nanássy Ödön
orsz. képviselő.

Kossuth honosságának a kérdése más... alakban is az országgyűlés elé fog kerülni. On... dy Géza orsz. képviselő ugyanis legköze... lőbb határozati javaslatot szándékozik benyuj... tani, mely szerint a képviselőház kimondaná, hogy... Kossuthot magyar honosnak tekinti.

Ezt a szándékát Önödy a képviselőház... tegnapi ülése alatt közölte Wekerle miniszter... elnökkel, a ki mielőtt választ adott volna, haj... landó-e vagy sem a javaslatához járulni, előbb... Szilágyi igazságügyminiszterrel, Széll Kálmán... nal és — leghosszabban — Tisza Kálmánnal... konferált. Ugy látszik, a megkérdéztettek nem... voltak egy véleményen, mert a képviselőházi... ülés végével Wekerle, Hieronymi és Szilá... gyi miniszterek újra összejöttek s körülbelül... egy órán át tanácskoztak.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gönczy... egyetület Otthonában.

Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden... vasárnap d. u.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor.
Munka-tanítás a kézgyógyító egyesület iskol... lai műhelyében, szerdán és szombaton d. u. 3-5... óráig.

Márcz. 18. A csapó-utcai bank közgyűlése.
D. e. 10 ó.

Márcz. 18. A tüzoltó-egylet közgyűlése az ör... tanyán. D. u. 3 ó.

Márcz. 18. A depr. cipész-társulat közgyűlése a... várad-utcai timár-társulat gyűlés-termében. Dél... után 2 ó.

Márcz. 18. A tisztviselők önéseglőti egyletének... közgyűlése a városháza nagyteremében. D. u. 3... órakor.

Márcz. 18. István-malom r. társaság közgyű... lése, a városháza nagytermében. D. e. 10 ó.

Márcz. 19. Filharmóniai hangverseny a szin... házban, a katonai karmesterek özevgyei és árvái... javára.

Márcz. 21. Városi közgyűlés.

Márcz. 26. A munkás delegylet dalestélye a... Margit-fürdőben.

April 1. A debreczeni helyi vasut r. társa... ság közgyűlése a városháza nagytermében. D. e. 10 ó.

April 1. A polgári-kör közgyűlése D. u. 3 ó.

April 9. Egyházkerületi közgyűlés kezdete.

April 21 és 22. Debreczeni löversenyek.

Ujdonságok.

Kossuth mellszobra. Kossuth mell... szobrárt a nemzeti muzeum számára, mint tud... juk, Aradi Zsigmond már elkészítette. A ki... tündően sikerült szobrot — a 48 as ereklye... muzeumból, hol ideiglenesen közzémlére volt... kiteve — a napokban helyezték el a nemzeti... muzeumban. Koller K. ismert fényképész a... mellszoborról szép felvételt készített, mely... a szobor vonásait igen sikerülten visszatük... rözi és mint a legnagyobb magyarnak meg... szólalásig hű arczkepe igen szép, diszes kép... minden lakozba falának díszelő szolgálhat. Az... ilyen képek alkalmassak arra, hogy a meg... ndig terjedő kültöldi, különösen osztrák és né... met képek kelendőséget valahára megszü... ntessék.

Hangverseny a színházban. A katonai zenekar. Czapek Péter karagy... zénylete alatt, kinek szakértelme és buzgóssága... e zenekart magas színvonalra emelte, hétfőn... f. hó 19-én, a katonai karmesterek özevgyei... és árvái részére fennálló nyugdíjintézet javára... symphóniai hangversenyt rendez a színházban... melynek műsora a következő: I. Gade: Nyit... tány »Mariottá»-hoz. — II. Tsaikovsky P. Kon... zert-keringő a »Vadrózsa» című ballet... ből. III. Beethoven L.: »Gyözelmi szimphonia»... (má-ként; Wellington diadala, vagy a Vittoria... melletti ütközet. —) 1. rész: Ütközet. a) Dob... ok és trombiták az angolok részén. Marcia: Rule... Britannia. b) Dobok és trombiták a franc... ziaiak részén. Marlborough-induló. c) Kihívás... és válasz. d) A csata. Roham-induló. — 2. rész: Gyözelmi szimfonia. a) Intrada. b) And... dante gracioso. c) Finale. »Katonásané», vig... játék egy felvoná-sban, írta Andreánszky Jenő... (itt először) IV. Mozart »Quintett», első he... gedüre. két violára, celló és fagottira. VI. Bot... tsini: »Nagy hangverseny-duo», hegedüre és... contrabass-ra. zenekari kísérettel. VII) Berlioz: »Rákóczi-induló». A műsor tehát... olyan érdekes, hogy bizonyára nagy élvezetet... fog szerezni városunk zene-értő és zeneke... vellő közönségének, melynek száma (mint

több hangversenyen volt alkalmunk tapasztal... ni.) napról-napra szaporodik.

A debreczeni gazdasági egye... sület, f. évi márczius hó 18-án vasárnap d. u. 3 órakor a gazdasági tanintézet helyiségé... ben választmányi ülést tart, melyre választ... mányi tagok, — valamint az egylet tagjai... tisztelettel meghívotnak. — Tárgysorozat: 1. Az egyesületnek az országos ezredéves ki... állításon és gazdakongresszuson való részvé... tele. 2. Orosz-Román vámszerződés. 3. A deb... reczeni lótenyésztési bizottság megalakítása. 4. Lótenyésztésbizottsági elnök választás. 5. Egyéb... ügyek. Az e l n ö k s e g.

Dalestély. Jó későn — ma dél... ben — vettük a következő meghívót, melyet... csak azon föltétellel által közlünk, hogy a t. dal... egylet, melynek mi soha nem vettünk, a jö... vőben több figyelemmel viseltetik lapunk... iránt: Meghívó a debreczeni daleylet által... 1894. évi márczius 17-én szombaton, a »Mar... git» fürdő dísztermében Mácsay Sándor kar... nagy vezetése és Racz Károly zenekara köz... remüködése mellett tartandó zartkörű dal- és... zeneestélyre. Műsor: »Eresztő» Mosonyitól. »Vasárhelyi sétatér» Selleytől. »Olasz dal... k» Gaullól. »Magyar népdalegyveleg» (Bar... merre jár) Lányitól. »Dakar szazit» Abrányitól. Belepti-díj személyenként 1 ft. Családjegy... 3 személyre 2 ft. Kezdeté este 8 órakor.

Isteni tiszteletek. Holnap vasár... nap a következők fognak isteni tiszteletet... tartani: a nagytemplomban D i e s ö f i J ö z... sef lelkész, a kis templomban T ö t h I s t v á... n s. lelkész, a Kossuth utcai templomban... K ö n y v e s T ö t h K á l m á n lelkész, az... isptályi templomban C s a p ó P é t e r s. lelkész.

A debreczeni kereskedelmi... akadémia volt tanítványait fölkeri az igaz... gatóság: jelensék be f. hó 31-ig jelen alkalm... atatásuk minőségét és javadalmit, hogy a... tanintézet új palotájának fölavatása alkalm... ból kiadandó emlék-könyvben az érettségivel... távozottak teljes névsora közzétehető legyen.

Török József temetése. Dr. T ö r... k József főiskolai orvosnak és tanárnak... temetése tegnap délután folyt le, imponáns... közönség nagy és megható részvéte mellett. Ott... luttak a temetésen K i s s Á r o n p ü - p ö... künket, gróf D e g e n f e l d József főispánt, S z é l l F a r k a s kir. tábl. tanácselnököt, a f... iskolai tanárokat és ifjúságot teljes számban. Nagy számmal képviseltette magát az orvos... gyógyászerész egylet is, élén Dr. Ujfalu... s elnökkel. Ott volt a gazdasági egyesület, val... mint a gazd. tanintézet küldöttsége is. A r... vatalt koszorúkkal halmozták el, melyek kö... zött ott volt a magyar tudományos akadémia... által küldött koszorús »Török József dr. rend... es tájéknak» cz. felirattal. Koszorúk voltak még... vábbá — »Az orvos-gyógyászerész egylet —... tiszteletbeli tagjainak», »özv. Révész Balintné... Török Józsefnek», »Tisztelete jeléül Vecsey... Viktor», »A Girand család feledhetlen Józsi... bacsinknak». Az ev. ref. főiskola tanári kara... szeretett kartásunknak. Koszorúkat küld... tek továbbá: »Kiss Áron és neje — leg... bbb barátának és rokonnak», »Végh Gyula és neje, Bay Ferenczné», »A tanképezdei ifjúság sz... reietett tanárjainak» stb. A háznal a főiskolai... énekkar énekelte gyászdalt, majd S z. N a g y... Károly vezetése mellett a deakok énekeltek. A... nagytemplomhoz vonult innen a menet, az el... hunyt tanár-orvos koporsóját S o m o g y i... Pál, Dr. Erdöss József akt. tanár. T ö t h S á... muel egyh. ker. főjegyző és Sinka Sándor ta... nár vitték. A templomban a főiskolai énekkar... gyászdalával vette kezdetét a szertartás, majd... »Te benned bízunk» szölkár együttes el... éneklése után D i e s ö f i J ö z s e f lelkész lépett... szöszekre, elmélkedése alapjául a »Peldabe... szedek I. ső részének 7 versét jelezvén: »Az... urnak féltelme feje a bölcses... s e n e k. « A főiskolai énekkar, illetve deak... ok éneke után megindult az im... pozáns menet a templomból, ki a Kossuth-ut... czai temetőbe, hol Csiky Lajos főiskolai lelkész... mondott bucsu-beszédet. Azután elhaltotk a... kiváló tudost és tanárt. Béke hamvaira!

Budai Józsefet, városunk társadal... manak egyik kiváló tagját, ma délelőtt temet... tek el. Nagy részvét mellett folyt le a temetés... melyen ott luttak gr. D e g e n f e l d főispánt, S i m o n f y Imre polgármestert, S z é l l F a r k a s kir. tábl. tanácselnököt stb. Képvisel... tileg vett részt a temetésen a közgazdasági bank... részvény társaság. A varost Hajdu Gyula és Lovassy t. tanácsnok képviselték. Több mint 40 koszorút küldöttek a ravatara és pedig: özv. Darrai Józsefné, Buzás Elek, Simonffy Gyula és családja »Utolsó üdvözlétül — Klórida», a guthi vadász-társaság, Budai és neje, Békéssy László, Rösler Rikhard, Dr. Sárvary Gyula és neje, Steinfel Mihály és neje. »A közg... bank r. t. c. Egy koszoru a következő feliratot... tartalmazta: »H a l a d a s. « A k e d v e s z. F r. - n e k. « A temetési szertartást Wolafka Nándor vezérelte. A halottat a Kossuth u. tem... tőbe helyezték örök nyugalomra. Nyugodjék... békevel!

Méhék. A tavaszi idő előcsalta... oduikból a kicsiny méhkelet is. Peldás szorga... lmal repkedik be már is a levegő, daczára, hogy még virágra alig találhatnak.

Tánczvigalom. A debreczeni szál... lodások, vendéglősök, kávéosok és pinczerek si... került táncmulatságot rendeztek tegnap este a Margit-fürdő dísztermében. A rendezőség... mindenben a legnagyobb tapintattal járt el s

különös dícséret illeti D á v i d Istvánt, ki... mint a helyiség üzletvezetője, minden lehető... elkövetett, hogy a vendégek jól találják magu... kat. Tancz volt tulontul, a Racz Károly zene... kara animóval szolgáltatta hozzá a zenét. Je... len voltak a mulatságon: Asszonyok: Csanady... Edéné, David Istvánné, Deutsch Jakabné, De... sics Mihályné (Nagyvárad), Deutsch Iguáczné, Elsner Henrikné, Erős Jakabné, Freudenfeld Rudolfné, Glück Adolfné, Guth Henrikné, Kutas Gézané, Klein Davidné, Matusics Józsefné, Márkus Jenőné, Pap Lászlóné, Rosenberg Simonné, Róza Lajosné, Sövényi Istvánné, Schwarcz Leopoldné, Skergula Istvánné, Stern Sámuelné, Weber Izidoroné, Vilmos Ferenczné, Weisz Vilmosné, Weisz Izidoroné stb. — L e a n y o k : Freudenfeld Vilma és Mariska, Fisch Veron, Kreignan Regina, Matusics Emilia, Morgenstern Teréz, Lów Saroka, Neumann Róza, Szécsényi Piroka, Weiszmann Róza (N.-Varad.) stb.

Személyi hir. Fazekas Sándor ál... málai főreáliskolai igazgató elhalaszthatatlan... család ügyben elutazott, s csak három, vagy... négy nap múlva érkezik vissza városunkba.

Közgyűlés. Az »István» gőzmalom... társulat munkásai önképző és segélyező kör... nek évi rendes közgyűlése f. hó 25-én d. u. 3 órakor fog a kör helyiségében megtartatni, melyre az alapító, pártoló és rendes tagok... tisztelettel meghívotnak. A v a l a s z t m á n y.

Piknik *) Szerdán este városunk több... előkelő családja nagyon sikerült és fesztelen... kedélyes táncszertélyi rendezett a »Margit» f... rdőben. A mulatságon részt vettek a következ... urhölgyek: Abraham Lászlóné, Békéssy Lászlóné, özv. Brunner Edéné, dr. Bruckner Ernőné, Czéghy Ferenczné, Nanássy Miklósné, dr. Rothschnek Emliné, Szinay Gyuláné, Szücs Mihályné, Tóby Istvánné, Varga Ferenczné és Vecsey Imréné. Ott voltak továbbá: Abraham Irma, Brunner Malvin, Czéghy Vilma, Fényes Olga (B.-Ujfalu), Rothschnek Olga és Róza, Szinay Erzsike, Ságy Vilma, Szücs Viola, Tóby Pepi és Róza, Varga Irén kisasszonyok. A M a g y a r i a k zenekarának közremükö... dése mellett hajnali 5 óra vetelt véget a s... kakra nézve feledhetlen pikniknek.

Sétahangverseny. A katonai z... enekar által holnap d. u. 4 órakor a Margit-f... rdőben rendezendő sétahangverseny műsora... a következő: 1. Induló. 2. »Szinház», quad... rille Kaulichtól. 3. »Rákóczi» opera nyitá... ny, Kéler Bélától. 4. »Deli rózsák», keringő... Strausztól. 5. Részlet a »Szevillai borbély... operából, Rossintól. 6. »Malom a fekete er... dőben», Michajiltól. 7. Eskü-jelenet a »Zrinyi... operából, Zajzától. 8. »Longe d' amour apres... le ball», Czibulkától. 9. Egyveleg a »Szultán... operettéből, Czapektól. 10. »Pétervári szán... kázás», galopp Eilenbergtől.

Nyilvános számadás és köszö... net. Az ev. ref. felsőbb leányiskola könyv... tára javára folyó hó 6-án a »Margit» f... rdőben rendezett, táncmulatsággal összekötött... hangverseny alkalmával 201 drb. 1 ft 30 kros, 187 db. 1 ftos, 40 db 50 kros belépti... jegy kelt el: ezek összes ára 463 ft 30 kr, felülfizetésekkel 27 ft 78 kr gyűlt: így az... összes bevétel 496 ft 8 kr. Kiadás: a f... rendezőnek tiszteletdíj czimén 30 czigány ze... néért 35, színházi munkások bére 40, rend... óri feügyletért 7, szegény alapra 2, nyom... tatványokért 11.40, zongora használatért 5, bélyegekért 7.04 fuvarbér 11.98, a szinpad... díszítéshez szükséges kellékekért s anyag... kért 23.54, a terem berendezésért fűtésért... és világításáért 15 ft., összesen 189 ft 21 kr. Maradvány a könyvtár javára 406 ft 87 kr. (613 korona 74 fillér.) Felülfizettek: Hegyesi Mihályné 5, László Albert 3, Dr. Balkányi Miklósné, Csiky Lajos, Kenczler József, Márton Imre, Varga Lajos, Varga Károly 2—2, Nemes Kálmánné 1.30, Kiss Áron püspök 1.10, Lévy Ferencz, Varadi Ignác, N. N. 1—1 ftot, N. N. 70, N. N. 50, N. N. 48 krt. A kegyes adományokért, Szikszay Gyula urnak a terem dímentes átengedésért, valamint a nagy ér... demű diszes közönségnek megjelenéséért hálás köszönetet mond a rendező bizottság nevében is a tervező bizottság.

Egész selyem, mintázott foulár... dokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 75 krtól 3 ft 65 krig — valamint fekete, fehér és szines selyemszöveteket 45 krtól 11 ft 65 krig — sima, kokcas, csikos, virá... gos, damasztolt minőségben (mintegy 240 fele... dispositió és 2000 különböző szín és árnyalat... ban) szállít postabér és vámentesen a... privát megrendelők lakására H e n... neberg G. (cs. kir. üdv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba czimzett levelekre 10 kros és leve... lőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Legujabb.

Hogy van Kossuth ?

Hála a magyarok istenyének, Kossuth... egészszégi állapotáról megenyugtatóbb hírek... érkeztek, melyek azon reményt keltik fel b... nünk, hogy a beteg újra felépül. Debreczenben már három ízben volt... elterjedve — egész haározottsággal — Kos... suth halálhíre.

Igy márcz. 15-én is. Mi ekkor is kétel... kedünk a hír valóságában s rögtön express... sürgőnyt intéztünk Budapestre, a »Magyaror...

*) Térészkében késett. Szerk.

szág» szerkesztőségéhez, hogy mi igaz a hir... ből? A választ, hogy t. i. aggasztó ugyan a... Kossuth egészszégi állapota, de azért még... mindig lehet remélni, csakhamar megkapjuk... s sietünk azt telefon útján minél szele... sebb körben tudatni. Az ifjúságot is meg... nyugtattuk, hogy egész bátran megtarthatják... az ünnepeket, nincs még okunk a gyászra. Így a Debreczenben tervezett ünnepek... mindenütt megtartattak.

De számos városban megtörtént az, hogy... az ünnepegeket az álhir miatt abban hagyták. Ma már bizonyosra vehető, hogy ezen álhir a márcz. 15-iki hangulat megrontására volt szánva.

Elöl járt az álhir terjesztésében a »Pesti Napló», melynek kiadó-hivatala gyászkeretes... czédulákon jelezte, hogy Kossuth utolsó órai... ról és haláláról részletes és kimerítő tudósi... tást közöl a »Pesti Napló» külön kiadása. Ilyen czédulák érkeztek Debreczenbe is s... ezek zavartak föl márcz. 15-én reggel varo... sünk nyugalmát. A »Pesti Napló»-nak ezen... üzleti fogását, melylyel még Don Kulimázó... is tullicizálta, szóvá tették a képviselőház... tegnapi ülésén is, hol íj. Abrányi Kornél, a... »Pesti Napló» főszerkesztője, azzal védte... kiadó-hivatalának eljárását, hogy azok a... czédulák későbbre, arra az időre voltak szánva, midőn Kossuth valóban meghal.

Amerikában, a reklám valódi hazájában... se tennének ilyet!

Az ujjabb, megenyugtató táviratok, követ... kezőleg hangzanak:

Turin, márcz. 16. (Feladatott 11 órakor.) A tudógyuladás következtében a láz még egyre... tart, noha gyöngébb. Időnkint lélegzési nehez... segek bantják a nagy beteget. Delután ujjabb es... polást vegeztek rajta. Utána sokkal könnyeb... ben érezte magát, és Helfy Ignáczzal hosszabb... ideig beszélgetett. A ház nyomott hangulata a... kedvezőszimptomák következtében megváltozott.

Turin, márcz. 16. (Felad. 12 órakor.) A ja... valás tartós. Kossuth Ferencz azt mondja az... orvosokkal való tanácskozás után, hogy ma... nem fenyeget semminemű veszedelem. Dr. Bassó... a beteg mellett maradt és csak arra az időre... hagyta el, míg Kossuth Helfyvel beszélgetett. A... beszélgetés tartalmát titokban tartják.

Kossuth jó évtágyggyal egy pohár tejet ivott. Az orvosok ma délben ujjabb konziliumot tar... tanak Ganiból megérkezett Kossuth régi barátja, Figyelmessy ezredes. Olaszország minden re... széből tudakozódó táviratok érkeztek, a hazából... is egyre jönnek a levelek és telegrammok.

Turin, márczius 16. (Feladatott 1 óra 30... perczkor.) A déli konzilium megállapodásai... ngyon kielégítők. Az imminens veszedelem ki... van zárva. A test hőmérséklete rendez. A lé... legzés könnyű. A javulás tartós.

Helfy Ignác tegnap délben a következ... telegrammot küldötte Justh Gyulának, a füg... getlenségi párt elnökének: Tegnap este megérkezve, nagyfoku lázban... találtam, nem ismert meg. Ma reggel a láz el... múlt, nyugodtan beszélt velem 10—12 perczig. Állapota folyton változik, de nem reménytelen. Helfy.

Turin, márcz. 16. (Feladatott 3 óra 55... perczérkezett 4 óra 45 percz.)

Délben az orvosok a kormányzó állspotát... nyugodtnak találták, lélegzési rendezés, láz 38... fok, a tüdőből fellélel terjed, ebédre megvevett... egy darabka halat és egy tojást, utána pedig... egy pohár bort ivott, önküiveti állapotban rit... kabban van.

Lukats Gyula.

A sorskereskedelmi csarnok jelentése. márczius 15.

a) Hizott sertes árak: I. Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronkint — 400 kilgron felüli súlyban) 50.—51 $\frac{1}{2}$ — 2. Öreg közép (páronkint 300—400 kilg-súlyban) 50.—50 $\frac{1}{2}$ — 3. Fialat nehéz (páronkint 320 kilgron felüli súlyban) 53 $\frac{1}{2}$ —54— 4. Fialat közép (páronkint 251—320 kilgr, súlyban 51 $\frac{1}{2}$ —52— 5. Fialat könnyű (páronkint 250 kilgmg terjedő súlyban) 50.—51.— II. Magyar szedett: 1. Nehéz (páronkint 280 kilgron felüli súlyban) 49.50—50.— 7. Közép (páronkint 220—280 kilgr, súlyban) 49.50—50 $\frac{1}{2}$. 8. Könyű (páronkint 280 kilgmg terjedő súlyban) 49.— 50— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronkint 320 kilgron felüli súlyban) 50.—51 $\frac{1}{2}$. 10. Közép (páronkint 250—320 kilg. súlyban) 50.—51.— 11. Könyű (páronkint 220 kilgmg terjedő súlyban) 48.— 48.50.— Sertes létszám márcz. 14-ik napján volt készlet 120,225 darab.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Szombaton, márcz. hó 17-én:

Fernande.
— Dráma. —
Vasárnap, márcz. 18-án:

A cigány.
Népszimű.

Hétlőn, márcz. 19-én;

Hangverseny,
a katonai karmesterek özevgyei és árvái ja... vára; ezzel együtt:

Katonásan.
— Vigjáték. —

Főszerkesztő: Szinay Gyula.
Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna.
Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu.
(Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

